

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet
bestuursrecht op het hoger beroep van:

de staatssecretaris van Justitie,
appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats
Rotterdam, van 25 februari 2009 in zaak nr. 08/11368 in het geding tussen:

en

de staatssecretaris van Justitie.

1. Procesverloop

Bij besluit van 14 maart 2008 heeft de staatssecretaris van Justitie (hierna: de staatssecretaris) de aan (hierna: de vreemdeling) verleende verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd opnieuw ingetrokken. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 25 februari 2009, verzonden op 26 februari 2009, heeft de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Rotterdam, (hierna: de rechtbank) het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en bepaald dat de staatssecretaris een nieuw besluit neemt met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft de staatssecretaris bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 26 maart 2009, hoger beroep ingesteld. Deze brief is aangehecht.

De vreemdeling heeft een verweerschrift ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

2. Overwegingen

2.1. In de enige grief klaagt de staatssecretaris dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de door de vreemdeling overgelegde "Note on the Structure and Operation of the KhAD/WAD in Afghanistan 1978-1992" van de United Nations High Commissioner for Refugees van 13 mei 2008 (hierna: de UNHCR-Note) eraan in de weg staat dat hij in het kader van de beoordeling of op de vreemdeling artikel 1(F) van het Verdrag betreffende de status van Vluchtelingen van Genève van 28 juli 1951, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 31 januari 1967 (hierna: het Vluchtelingenverdrag) van toepassing is, uit mag gaan van de conclusie in het algemeen ambtsbericht van de minister van Buitenlandse Zaken inzake de veiligheidsdiensten in communistisch Afghanistan van 29 februari 2000 (hierna: het ambtsbericht) dat alle (onder-)officieren van de Khadimat-e Atal'ete Dowlati (hierna: de KhAD) en de Wazarat-e Amaniati-e Dowlati (hierna: de WAD) zich schuldig hebben gemaakt aan ernstige schending van de mensenrechten.

De staatssecretaris betoogt hiertoe - samengevat weergegeven - dat de rechtbank aldus niet heeft onderkend dat de UNHCR-Note, daaronder begrepen de informatie van dr. A. Giustozzi waarop deze notitie mede is gebaseerd, niet kan worden aangemerkt als concreet aanknopingspunt voor twijfel aan de juistheid en volledigheid van deze conclusie in het ambtsbericht.

2.1.1. De in deze grief opgeworpen rechtsvraag heeft de Afdeling bij uitspraak van 24 september 2009 in zaak nr. 200901907/1/V1 (www.raadvanstate.nl) beantwoord. Uit de rechtsoverwegingen 2.2.1 tot en

met 2.2.6 van die uitspraak, die hier van overeenkomstige toepassing zijn, vloeit voort dat de grief slaagt.

2.2. Het hoger beroep is kennelijk gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, zal het besluit van 14 maart 2008 worden getoetst in het licht van de daartegen in eerste aanleg voorgedragen beroepsgronden in zoverre daarop, na hetgeen hiervoor is overwogen, nog moet worden beslist.

2.3. De vreemdeling heeft op 12 augustus 1996 een aanvraag om toelating als vluchteling ingediend. Bij besluit van 17 september 1996 is deze aanvraag ingewilligd. Met ingang van 12 augustus 1999 is de vergunning van de vreemdeling omgezet in een vergunning tot verblijf zonder beperking, welke per 1 april 2001 is aangemerkt als een verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd.

Bij besluit van 8 maart 2004 is deze verblijfsvergunning met toepassing van artikel 35, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: de Vw 2000) ingetrokken, waarbij artikel 1(F), aanhef en onder a en b, van het Vluchtelingenverdrag op de vreemdeling van toepassing is geacht. Bij uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Amsterdam, van 20 december 2004 is het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep gegrond verklaard en is voormeld besluit vernietigd. Bij besluit van 14 maart 2008 heeft de staatssecretaris, na het uitbrengen van een voornemen daartoe op 7 januari 2008, de verblijfsvergunning opnieuw ingetrokken.

2.4. De vreemdeling heeft bij zijn aanvraag om toelating als vluchteling onder meer verklaard dat hij van 1983 tot en met 1992 als officier, aanvankelijk als derde luitenant en uiteindelijk als senior-kapitein, werkzaam is geweest bij de KhAD/WAD en tevens lid is geweest van de Democratische Volkspartij van Afghanistan (hierna: de DVPA). Deze verklaring heeft de staatssecretaris geloofwaardig geacht.

2.5. De vreemdeling heeft in beroep aangevoerd dat de staatssecretaris niet heeft onderkend dat uit zijn verklaringen op geen enkele wijze blijkt dat hij in zijn functie bij de KhAD/WAD kennis heeft gehad van mensenrechtenschendingen, noch dat hij daarbij persoonlijk betrokken is geweest. Hiertoe heeft hij naar voren gebracht dat hij zijn rang en promoties uitsluitend te danken had aan zijn goede opleiding en aan anciënniteit.

2.5.1. Uit 2.1.1 volgt dat de staatssecretaris aan zijn standpunt dat artikel 1(F), aanhef en onder a en b, van het Vluchtelingenverdrag op de vreemdeling van toepassing is, de conclusies in het ambtsbericht ten grondslag heeft mogen leggen. In aanmerking genomen hetgeen in deze, ook in het besluit van 14 maart 2008 weergegeven, conclusies is vermeld, in het bijzonder over de, destijds binnen en buiten Afghanistan bekende, stelselmatige mensenrechtenschendingen van de KhAD/WAD, alsmede de opleiding van KhAD/WAD-officieren en het binnen de KhAD/WAD gehanteerde rouleersysteem, heeft de staatssecretaris zich terecht op het standpunt gesteld dat de vreemdeling met de enkele stelling dat zijn rang en promoties uitsluitend het gevolg waren van zijn goede opleiding en

anciënniteit, niet heeft aangetoond dat de conclusies in het ambtsbericht niet op hem van toepassing zijn.

De beroepsgrond faalt.

2.6. De vreemdeling heeft voorts in beroep betoogd dat de staatssecretaris in strijd met de in acht te nemen zorgvuldigheid heeft gehandeld door het intrekingsbesluit niet aan te houden totdat de, vooraf aangekondigde, notitie van de staatssecretaris betreffende de toepassing van artikel 1(F) van het Vluchtelingenverdrag was verschenen.

2.6.1. Voornoemde notitie is een beleidsnotitie over de toepassing van artikel 1(F) van het Vluchtelingenverdrag in vreemdelingenzaken. Reeds omdat in beroep niet is aangegeven, en ook overigens niet valt in te zien, dat deze notitie in de onderhavige zaak tot een andere beoordeling zou hebben geleid, bestaat geen grond voor het oordeel dat de staatssecretaris ter zake onzorgvuldig heeft gehandeld door de besluitvorming niet aan te houden.

De beroepsgrond faalt.

2.7. De vreemdeling heeft in beroep aangevoerd dat het besluit van 14 maart 2008 in strijd is met het vertrouwensbeginsel. Hiertoe betoogt hij dat, nu bij de aanvraag om toelating als vluchteling in 1996 reeds aan artikel 1(F) van het Vluchtelingenverdrag is getoetst, de staatssecretaris thans niet met een beroep op omstandigheden van voor september 1996, die de staatssecretaris destijds reeds bekend waren althans bekend hadden behoren te zijn, alsnog op grond van voormelde verdragsbepaling zijn verblijfsvergunning had mogen intrekken. Hierbij wijst hij tevens op de omstandigheid dat hij na inwilliging van zijn aanvraag zijn echtgenote naar Nederland heeft laten overkomen.

2.7.1. Ingevolge artikel 35, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000 kan de verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd als bedoeld in artikel 33 worden ingetrokken indien de vreemdeling onjuiste gegevens heeft verstrekt dan wel gegevens heeft achtergehouden terwijl die gegevens tot afwijzing van de aanvraag tot het verlenen of verlengen zouden hebben geleid.

De uit deze bepaling voortvloeiende beleidsruimte wordt gebruikt overeenkomstig de uitgangspunten, neergelegd in paragraaf C8/2, gelezen in samenhang met paragraaf C5/2, van de Vreemdelingencirculaire 2000. Hierin is, voor zover thans van belang, vermeld dat als achteraf wordt vastgesteld dat artikel 1(F) van het Vluchtelingenverdrag ten onrechte niet is toegepast omdat de vreemdeling bij de aanvraag onjuiste gegevens heeft verstrekt dan wel de juiste gegevens heeft verzwegen, de verblijfsvergunning dient te worden ingetrokken.

2.7.2. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 9 maart 2004, in zaak nr. 200307667/1; JV 2004/183) mag een vreemdeling in een situatie als deze slechts aan een expliciete verklaring van de staatssecretaris dat hem het achterhouden van gegevens niet zou worden tegengeworpen, een gerechtvaardigd vertrouwen ontlenen dat de verleende verblijfsvergunning niet in verband daarmee zou kunnen worden ingetrokken. Een dergelijke verklaring is niet afgegeven. De vreemdeling kan

derhalve geen gerechtvaardigd vertrouwen ontlenen aan de omstandigheid dat hem een vergunning is verleend, hoewel zijn positie bij de KhAD/WAD ten tijde daarvan bekend was. Bij het ontbreken van een verklaring als vorenbedoeld dient de vreemdeling er steeds rekening mee te houden dat op enig moment rechtsherstel kan plaatsvinden ter zake van een op basis van onjuiste of onvolledige informatie verkregen vergunning.

De beroepsgrond faalt.

2.8. De vreemdeling heeft in beroep aangevoerd dat de staatssecretaris zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat hij niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij bij terugkeer naar Afghanistan een reëel risico loopt te worden onderworpen aan een behandeling in strijd met artikel 3 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het EVRM). Hiertoe stelt hij – onder verwijzing naar het ambtsbericht van augustus 2007 (hierna: het ambtsbericht van augustus 2007) – dat hij aldaar geen bescherming geniet van invloedrijke facties of stammen.

2.8.1. Volgens het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: het EHRM) van 30 oktober 1991 in zaak nr. 13163/87, Vilvarajah tegen het Verenigd Koninkrijk (RV 1991, 19) dient, wil aannemelijk zijn dat de desbetreffende vreemdeling bij uitzetting een reëel risico loopt op een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling, sprake te zijn van specifieke individuele kenmerken ("special distinguishing features"), waaruit een verhoogd risico voor een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM valt af te leiden. De enkele mogelijkheid ("mere possibility") van schending is onvoldoende.

Volgens rechtsoverweging 116 van het arrest van het EHRM van 17 juli 2008 in zaak nr. 25904/07, NA. tegen het Verenigd Koninkrijk (JV 2008/329) zijn evenbedoelde specifieke individuele kenmerken evenwel niet vereist, indien de desbetreffende vreemdeling aannemelijk maakt dat hij deel uitmaakt van een groep die systematisch wordt blootgesteld aan een praktijk van onmenselijke behandelingen, zoals aan de orde was in het arrest van het EHRM van 11 januari 2007 in zaak nr. 1948/04, Salah Sheekh tegen Nederland (JV 2007/30).

2.8.2. De staatssecretaris heeft in het besluit van 14 maart 2008, gelezen in samenhang met het voornemen daartoe, aan zijn standpunt ten grondslag gelegd dat uit de hem beschikbare landeninformatie blijkt dat Afghaanse vreemdelingen die medewerkers van de KhAD/WAD of symphatisanten van het communistisch regime zijn geweest, niet reeds daarom hebben te vrezen voor een behandeling als bedoeld in artikel 3 van het EVRM. De vreemdeling heeft volgens de staatssecretaris niet aannemelijk gemaakt dat dit voor hem anders is. De omstandigheid dat de vreemdeling in detentie heeft gezeten als gevolg van zijn communistisch verleden is hiertoe volgens de staatssecretaris onvoldoende, nu een machtswisseling heeft plaatsgevonden en hij niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij ook onder de huidige machthebbers nog problemen zal ondervinden. Verder heeft de staatssecretaris gesteld dat het gelet op de rang van de vreemdeling niet aannemelijk is dat hij grote bekendheid geniet binnen de Afghaanse samenleving.

2.8.3. Uit de passage in het ambtsbericht van augustus 2007, waarnaar de vreemdeling heeft verwezen, blijkt niet dat voormalige leden onderscheidenlijk voormalige werknemers van de DVPA en de KhAD/WAD vanwege het enkele lidmaatschap of dienstverband, systematisch worden blootgesteld aan een praktijk van onmenselijke behandelingen, waartegen zij geen bescherming kunnen krijgen. De vreemdeling dient derhalve, om een geslaagd beroep op artikel 3 van het EVRM te kunnen doen, verdere hem persoonlijk betreffende feiten en omstandigheden aannemelijk te maken, waaruit blijkt dat hij bij terugkeer een reëel risico loopt op behandeling in strijd met dat artikel. De enkele stelling dat hij geen bescherming geniet van invloedrijke facties of stammen in Afghanistan, is hiertoe onvoldoende. De staatssecretaris heeft zich derhalve terecht op het in 2.8.2 weergegeven standpunt gesteld.

De beroepsgrond faalt.

2.9. De vreemdeling heeft in beroep aangevoerd dat het besluit in strijd is met artikel 8 van het EVRM. Hierbij heeft hij erop gewezen dat het gelet op de medische problemen van zijn kinderen onmogelijk is om het door hem hier te lande uitgeoefende familie- en gezinsleven in Afghanistan uit te oefenen.

2.9.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (laatstelijk bij uitspraak van 1 april 2009 in zaak nr. 200804814/1, www.raadvanstate.nl) leidt de strikte scheiding tussen asiel en regulier die volgt uit de systematiek van de Vw 2000 ertoe dat de toepassing van artikel 8 van het EVRM, behoudens in het kader van een vergunning als bedoeld in artikel 29, eerste lid, aanhef en onder e en f, van de Vw 2000, dient plaats te vinden in de procedure omtrent een reguliere vergunning en dat geen grond bestaat voor het oordeel dat die scheiding niet evenzeer geldt ingeval van de intrekking van een verblijfsvergunning asiel. Overigens blijkt uit de begeleidende brief bij het voornemen tot intrekking van 7 januari 2008 dat de staatssecretaris heeft toegezegd dat indien de vreemdeling een reguliere aanvraag indient, hij in aanmerking kan komen voor een verblijfsvergunning regulier onder de beperking 'conform beschikking minister'.

De beroepsgrond faalt.

2.10. Het inleidende beroep is ongegrond.

2.11. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Rotterdam, van 25 februari 2009 in zaak nr. 08/11368;
- III. verklaart het in die zaak ingestelde beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door mr. H.G. Lubberdink, voorzitter, en mr. B. van Wagtenonk en mr. M.G.J. Parkins-de Vin, leden, in tegenwoordigheid van mr. B. Klein Nulent, ambtenaar van Staat.

w.g. Lubberdink
voorzitter

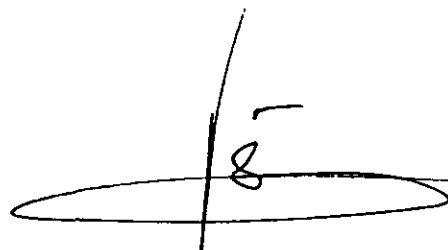
w.g. Klein Nulent
ambtenaar van Staat

Uitgesproken in het openbaar op 29 oktober 2009

218-565.

Verzonden: 29 oktober 2009

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,
voor deze,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' shape with a horizontal line across it, and a smaller 'S' or similar character to the right.

mr. H.H.C. Visser,
directeur Bestuursrechtspraak

uitspraak

RECHTBANK 'S-GRAVENHAGE

Sector Bestuursrecht
Vreemdelingenkamer, meervoudig
Nevenzittingsplaats Rotterdam

Reg.nr.: AWB 08/11368
V-nummer:

Uitspraak	
25 feb 2008	

Inzake: eiser,
gemachtigde mr. H.A. Limonard, advocaat te Leeuwarden,

tegen: de Staatssecretaris van Justitie, verweerder,
gemachtigde mr. R.C. van Keeken.

I Procesverloop

1 Eiser, geboren op [] en van Afghaanse nationaliteit, verblijft sedert 12 augustus 1996 in Nederland. Op 12 augustus 1996 heeft hij een aanvraag om toelating als vluchteling ingediend, welke bij besluit van 17 september 1996 is ingewilligd. Op 20 juni 2001 heeft eiser een verzoek tot naturalisatie ingediend. Bij brief van 19 maart 2002 heeft verweerder eiser medegedeeld dat zijn dossier is doorgezonden naar de 1F-unit. Nadat eiser op 6 augustus 2003 aanvullend is gehoord, heeft verweerder op 16 oktober 2003 het voornemen uitgebracht tot intrekking van de asielvergunning voor onbepaalde tijd. Eiser heeft hierop op 6 november 2003 zijn zienswijze uitgebracht en is op 8 januari 2004 gehoord door een ambtelijke commissie. Bij besluit van 8 maart 2004 heeft verweerder eisers verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd ingetrokken. Dit besluit is bij uitspraak van deze rechtbank, zittingsplaats Amsterdam, van 20 december 2004 vernietigd.

Eiser is op 1 april 2005 wederom aanvullend gehoord en op 7 januari 2008 heeft verweerder het voornemen uitgebracht om eisers verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd in te trekken, waarop eiser bij brief van 8 februari 2008 zijn zienswijze aan verweerder heeft doen toekomen. Bij besluit van 14 maart 2008 (hierna: het bestreden besluit) heeft verweerder eisers verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd op grond van artikel 35, eerste lid, onder a, van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: Vw 2000) ingetrokken.

2 Op 31 maart 2008 heeft eiser tegen dit besluit beroep ingesteld bij de rechtbank. Op 22 april, 27 mei en 10 november 2008 zijn nadere gronden ingediend en is een rapportage van de UNHCR van mei 2008 overgelegd. Verweerder heeft op 7 november 2008 een verweerschrift ingediend. Op verzoek van de rechtbank van 14 november 2008 heeft verweerder bij schrijven van 25 november 2008 conform het bepaalde in artikel 83, derde lid, van de Vw 2000, kenbaar gemaakt dat de door eiser ingeroepen feiten en omstandigheden geen aanleiding vormen om het bestreden besluit te wijzigen of in te trekken.

3 De openbare behandeling van het beroep heeft plaatsgevonden op 20 november 2008, alwaar het onderzoek is geschorst. Ter zitting is eiser in persoon verschenen, bijgestaan door zijn gemachtigde. Verweerder is verschenen bij gemachtigde. Nadat partijen schriftelijk toestemming hebben gegeven voor het achterwege laten van een nadere zitting, heeft de rechtbank het onderzoek op 10 december 2008 gesloten.

II Overwegingen

1.1 Ingevolge het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen (hierna: het Vluchtelingenverdrag) is sprake van vluchtelingenschap in het geval dat de betrokkene uit gegronde vrees voor vervolging wegens zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging zich bevindt buiten het land waarvan hij de nationaliteit bezit, en hij de bescherming van dat land niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil inroepen.

In artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag is bepaald dat de in het Vluchtelingenverdrag neergelegde bepalingen niet van toepassing zijn op een persoon ten aanzien van wie er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat:

- 1 hij een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de menselijkheid heeft begaan, zoals omschreven in de internationale overeenkomsten welke zijn opgesteld om bepalingen met betrekking tot deze misdrijven in het leven te roepen;
- 2 hij een ernstig, niet-politiek misdrijf heeft begaan buiten het land van toevlucht, voordat hij tot dit land als vluchteling is toegelaten;
- 3 hij zich schuldig heeft gemaakt aan handelingen welke in strijd zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties.

1.2 Ingevolge artikel 35 van de Vw 2000 kan een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd, bedoeld in artikel 33, worden ingetrokken indien de vreemdeling onjuiste gegevens heeft verstrekt dan wel gegevens heeft achtergehouden terwijl die gegevens tot afwijzing van de aanvraag tot het verlenen of verlengen zouden hebben geleid.

1.3 In paragraaf C5/2.2 van de Vreemdelingencirculaire 2000 (hierna: Vc 2000) is bepaald dat indien achteraf wordt vastgesteld dat artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag juncto artikel 31, tweede lid, onder k, Vw 2000 ten onrechte niet is toegepast omdat de vreemdeling bij de aanvraag onjuiste gegevens heeft verstrekt dan wel de juiste gegevens heeft verzwegen, de verblijfsvergunning asiël dient te worden ingetrokken.

1.4 Blijkens het bepaalde in paragraaf C4/3.11.3.3 van de Vc 2000 is het aan verweerder om aan te tonen dat er 'ernstige redenen' zijn om te veronderstellen dat de vreemdeling onder de criteria van artikel 1F valt. Teneinde te kunnen bepalen of betrokkene individueel voor de in artikel 1F genoemde handelingen verantwoordelijk dient te worden gehouden, wordt de 'personal and knowing participation test' toegepast. Dat wil zeggen dat moet worden bezien of ten aanzien van betrokkene kan worden aangenomen dat hij weet heeft gehad of had behoren te hebben van het plegen van het betreffende misdrijf dan wel de betreffende misdrijven ('knowing participation') en of hij op enige wijze hieraan persoonlijk heeft deelgenomen ('personal participation').

1.5 Op grond van artikel 83, eerste lid, van de Vw 2000 houdt de rechtbank bij de beoordeling van het beroep rekening met feiten en omstandigheden die na het nemen van het bestreden besluit zijn opgekomen, tenzij de goede procesorde zich daartegen verzet of de afdoening van de zaak daardoor ontoelaatbaar wordt vertraagd. Het tweede lid bepaalt dat met feiten en omstandigheden, bedoeld in het eerste lid, alleen rekening wordt gehouden, indien deze relevant kunnen zijn voor de beschikking omtrent de verblijfsvergunning, bedoeld in de artikelen 28 en 33, of omtrent de ambtshalve verlening van een vergunning als bedoeld in artikel 14.

2 Blijkens het bestreden besluit heeft verweerder de aan eiser verleende verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd met terugwerkende kracht ingetrokken omdat verweerder artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag op eiser van toepassing acht. Verweerder wijst op de door eiser afgelegde verklaringen waaruit blijkt dat hij in 1981 in dienst is gegaan van de Staatsveiligheidsdienst (KhAD), en daaropvolgend in 1983, bij een ander onderdeel van dezelfde dienst, beroepsmilitair is geworden. Na een in Rusland gevolgde cursus in september 1983 is eiser teruggekeerd bij Directie 7, bureau 9 van het Ministerie voor Staatsveiligheid (WAD) te , alwaar hij heeft gewerkt tot 27 april 1992. Eiser heeft bij de Staatsveiligheidsdienst de officiersrangen bereikt. Eiser is uiteindelijk senior-kapitein geweest bij de WAD. Daarnaast is eiser van 1983 tot 1992 lid geweest van de Democratische Volkspartij van Afghanistan (DVPA).

Verweerder stelt zich op het standpunt dat eiser een onjuiste weergave van zaken heeft gegeven ten aanzien van de door hem verrichte werkzaamheden, zijn functie heeft gebagatelliseerd en belangrijke informatie achterwege heeft gelaten. Verweerder wijst op de brief van de Staatssecretaris van Justitie aan de Tweede Kamer van 3 april 2000 en het ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken van 29 februari 2000 over de Afghaanse Veiligheidsdiensten in de periode 1978-1992 (hierna: het ambtsbericht 2000). Blijkens deze stukken worden de KhAD en de WAD aangemerkt als organisaties waarvan aan onderofficieren en officieren in de regel artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag zal worden tegengeworpen.

Verweerder neemt op grond van genoemd ambtsbericht 2000 in combinatie met eisers verklaringen knowing en personal participation met betrekking tot foltering, buitengerechtelijke detentie en buitengerechtelijke executies aan. Eiser heeft niet kunnen aantonen dat ten aanzien van hem sprake is van een significante uitzondering. In het rapport van dr. Giustozzi, de brief van de United Nations High Commissioner for Refugees (hierna: de UNHCR) van 14 november 2007, noch in de brief van dhr. Qanooni, voorzitter van het Afghaans parlement, van 5 augustus 2007 ziet verweerder concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de juistheid van de thans relevante passages uit het ambtsbericht 2000. Verweerder verwijst in het verweerschrift naar de brief van de Staatssecretaris van Justitie van 9 juni 2008 aan de Tweede Kamer en de bijbehorende notitie (TK 2007-2008, 30 800, nr. 116 en bijbehorende notitie).

Intrekking van de verblijfsvergunning levert geen schending van het rechtszekerheids- of vertrouwensbeginsel op. Eiser heeft gegevens achter gehouden en daarmee het risico genomen dat, indien deze informatie alsnog naar boven zou komen, zijn vergunning alsnog zou worden ingetrokken. Verweerder wijst erop dat het gaat om ernstige misdrijven tegen de menselijkheid waarvoor geen verjaringstermijn geldt en ook anderszins geen sprake mag zijn van (een vorm van) rechtsverwerking.

Eiser heeft volgens verweerder niet aannemelijk gemaakt dat hij bij terugkeer een reëel risico loopt op een behandeling in strijd met het bepaalde in artikel 3 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het EVRM) en artikel 3 van het Anti-Folterverdrag.

3 Eiser betwist niet een officiersfunctie te hebben bekleed bij de KhAD/WAD maar weerspreekt uitdrukkelijk zich te hebben schuldig gemaakt aan of op de hoogte te zijn geweest van mensenrechtenschendingen als bedoeld in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag. Dit kan ook niet uit eisers verklaringen worden afgeleid. Eiser stelt zijn rang en zijn verschillende promoties uitsluitend te hebben bereikt door zijn opleiding en

door anciënniteit. Er is geen sprake geweest van het verstrekken van onjuiste of onvolledige gegevens.

Eiser betwist de door verweerder gebruikte passages uit het ambtsbericht 2000 waarin staat dat alle officieren bij de KhAD/WAD per definitie werkzaam zijn geweest in de macabere afdelingen van de KhAD/WAD en persoonlijk betrokken zijn geweest bij ondervragen, martelen en executeren van verdachte personen. Ter onderbouwing van zijn stellingen verwijst eiser naar het rapport van dr. Giustozzi van maart 2006, het rapport van de Nationale Ombudsman van 27 september 2007, de brief van de UNHCR van 14 november 2007, de brief van de voorzitter van het Afghaanse parlement dhr. Qanooni van 5 augustus 2007 en tot slot de notitie van de UNHCR van mei 2008.

Gelet op alle recente ontwikkelingen kan verweerder naar het oordeel van eiser niet volstaan met een verwijzing naar de bewuste passages van het ambtsbericht 2000.

Bovendien acht eiser het bestreden besluit in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel, nu de Staatssecretaris bij herhaling heeft gesteld dat zij begin 2008 een notitie zou uitbrengen met betrekking tot de toetsing aan 1F van het Vluchtelingenverdrag in Afghaanse zaken. Eisers verblijfsvergunning had niet mogen worden ingetrokken zonder die notitie af te wachten.

Eiser stelt zich voorts op het standpunt dat de intrekking van zijn verblijfsvergunning strijdig is met het vertrouwensbeginsel en met artikelen 3 en 8 van het EVRM.

4.1 De rechtbank overweegt het volgende.

4.2 Eiser heeft de rechtbank op 27 mei 2008 de notitie van de UNHCR van mei 2008 doen toekomen en zich daarop beroepen. Nu deze notitie tot stand is gekomen na het bestreden besluit en naar het oordeel van de rechtbank relevant kan zijn voor het besluit met betrekking tot eisers asielvergunning, merkt de rechtbank deze notitie aan als een nieuw feit in de zin van artikel 83, eerste en tweede lid, van de Vw 2000. Gelet hierop heeft de rechtbank verweerder op 14 november 2008 verzocht schriftelijk kenbaar te maken of dit feit aanleiding vormt voor handhaving, wijziging of intrekking van het bestreden besluit. Verweerder heeft bij schrijven van 25 november 2008 kenbaar gemaakt in deze notitie geen aanleiding te zien tot wijziging of intrekking van het bestreden besluit. De rechtbank neemt de notitie van de UNHCR van mei 2008 mee in haar beoordeling.

4.3 De kern van het geschil wordt gevormd door de vraag of verweerder ten aanzien van de vraag of er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat eiser zich schuldig heeft gemaakt aan gedragingen als bedoeld in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag, heeft mogen uitgaan van de juistheid van het ambtsbericht 2000. Het betreft daarbij met name de volgende passages uit dit ambtsbericht:

"2.7 Verantwoordelijkheid voor mensenrechtenschendingen

*....
Als eerste plaatsing werden onder-officieren en officieren tewerk gesteld op afdelingen binnen de KhAD en de WAD die zich concreet bezig hielden met de opsporing van 'staatsgevaarlijke elementen'. Medewerkers van de KhAD en de WAD rouleerden regelmatig om te voorkomen dat zij binnen een bepaalde afdeling een te grote machtsbasis opbouwden. Soms werden medewerkers verscheidene malen per jaar overgeplaatst. Iemand die langer dan een jaar bij de KhAD of de WAD in dienst was, had tenminste op twee afdelingen gewerkt. Een plaatsing op een afdeling of directie waar de werkzaamheden een meer administratief of technisch karakter hadden lag slechts in het verschiet als een onder-*

officier of officier zich voldoende had bewezen tijdens een eerste plaatsing of plaatsingen. Zoals reeds uiteengezet is in paragraaf 2.4, kon een promotie tot officier van de KhAD en de WAD niet plaatsvinden als de betrokken medewerker niet concreet blijkt gegeven had van zijn of haar onvoorwaardelijke loyaliteit aan het communistische bewind. Dit gold ook voor promoties die een officier van de KhAD of de WAD ten deel vielen na afronding van zijn of haar opleiding. Elke officier die tijdens zijn diensttijd is bevorderd is derhalve betrokken geweest bij arrestaties, ondervragingen, martelingen en zelfs executies.

*....
Uit het bovenstaande volgt dat alle onder-officieren en officieren werkzaam zijn geweest in de macabere afdelingen van de KhAD en de WAD en persoonlijk betrokken zijn geweest bij het arresteren, ondervragen, martelen en soms executeren van verdachte personen. "*

4.4 Het is vaste jurisprudentie dat een ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken kan worden aangemerkt als deskundigenadvies aan verweerder ten behoeve van de uitoefening van diens bevoegdheden. Daartoe dient het op onpartijdige, objectieve en inzichtelijke wijze informatie te verschaffen, onder aanduiding - voor zover mogelijk en verantwoord - van de bronnen, waaraan deze is ontleend. Indien aan deze eisen is voldaan, mag de staatssecretaris bij de besluitvorming op asielaanvragen van de juistheid van die informatie uitgaan, tenzij concrete aanknopingspunten bestaan voor twijfel aan de juistheid of volledigheid ervan.

Bij uitspraak van 30 november 2004 (LJN: AR7346) heeft Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, na kennisneming van de onderliggende stukken, geoordeeld dat de staatssecretaris van de juistheid van (deze passages van) het ambtsbericht 2000; zijnde een deskundigenbericht, mag uitgaan.

Ter onderbouwing van zijn stelling dat er concrete aanknopingspunten bestaan voor twijfel aan de juistheid of volledigheid van het ambtsbericht 2000 heeft eiser op diverse recente stukken gewezen, waaronder het rapport van dr. Glustozzi van 6 maart 2006, de brief van dhr. Qanooni van 5 augustus 2007, de brief van de UNHCR van 14 november 2007 en de notitie van de UNHCR van mei 2008.

4.5 De UNHCR heeft op 14 november 2007 een brief geschreven aan de Minister van Justitie over de wijze waarop in Nederland toepassing wordt gegeven aan artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag in relatie tot Afghaanse asielzoekers.

Nadat verwezen is naar het ambtsbericht 2000 en de wijze waarop hiermee in de praktijk wordt omgegaan (de UNHCR noemt dat a rebuttable presumption of excludability for officers and NCOs of the KhAD and WAD applying for asylum in the Netherlands) stelt de UNHCR het volgende:

"In UNHCR's assessment, while the use of a rebuttable presumption of excludability is not in itself contrary to the requirements of the 1951 Convention, the combined use of this procedural device and very broad unsourced conclusions in the Ministry of Foreign Affairs' country report, leads to results which are not fully in conformity with the requirements of the exclusion clauses of the 1951 Convention."

"An important difference between the instructions in the Dutch Aliens Circular and the UNHCR Guidelines, lies in the fact that the Guidelines stress the need, even where a presumption of responsibility arises, to have regard for an individual's actual position

within a group. The Aliens Circular, on the contrary, foresees that categories of persons may be excluded on the basis of their association with a particular government institution, unless the individual concerned is able to show that his case constitutes a significant exception (significantte uitzondering)."

"In view of the expert status of the Foreign Ministry's reports in asylum procedures, concrete indications from objective sources have to be provided to establish doubt about the veracity of the report or to establish a significant exception. This requirement, together with the absence of sources for the conclusions which are drawn in the February 2000 report on Afghanistan, leads UNHCR to believe that the burden of proof placed on the individual concerned is of a too heavy nature."

"UNHCR would urge the Netherlands Government to review its current procedures for applying the exclusion clauses to Afghan asylum-seekers, in particular with regard to use of the Ministry of Foreign Affairs' report of February 2000, which form the basis for the application of the exclusion clauses to the entire group of persons who have served as officers or NCOs in the Afghan security forces (KhAD/WAD) in the period 1978-1992."

UNHCR believes that it should be possible to establish an updated report which, on the basis of new and transparent research, would shed light on the kinds of criminal acts which may fall within the exclusion clauses and the profile of persons who should be held responsible for such acts while serving in the afore-mentioned security forces."

Uit deze brief valt op te maken dat de UNHCR kanttekeningen plaatst bij de wijze waarop in Nederland toepassing wordt gegeven aan artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag inzake Afghaanse asielzoekers die als (onder)officier werkzaam zijn geweest bij de KhAD/WAD. Voorts geeft de UNHCR aan dat het mogelijk zou moeten zijn een recenter ambtsbericht te maken over deze materie op grond van nieuw en transparant onderzoek.

De brief bevat echter geen inhoudelijke kanttekeningen bij het ambtsbericht 2000 en daardoor kan deze brief op zich geen concreet aanknopingspunt voor twijfel aan de juistheid van het ambtsbericht 2000 opleveren.

4.6 Eiser heeft voorts verwezen naar de notitie die de UNHCR in mei 2008 heeft uitgebracht met de titel "Note on the Structure and Operation of the KhAD/WAD in Afghanistan 1978-1992".

Blijkens de introductie van de notitie is de notitie opgesteld "using information gathered through research by the Office on KhAD/WAD over the past seven years (2001-2008), including recent interviews with knowledgeable sources, among them persons who were associated with KhAD/WAD at the time; and discussions with one leading academic expert (dr. A. Ghustozzi) on Afghanistan and particularly KhAD/WAD".

In de notitie staan onder meer de volgende passages:

"16. At both the national and the provincial/district level, certain Directorates were engaged in active security operations, during which many human rights violations occurred. These were above all the Directorates for Operative Activities for Internal Control of KhAD/WAD Personnel, for Counter-Rebellion, for Surveillance of Foreign and National Suspects, for the Protection of the Government and its Representatives, for Activities linked

to Infiltration of Mujaheddin, the Directorate of Interrogation, as well as the Police KhAD/WAD, and the corresponding functional units at provincial and district level.

17. However, the KhAD/WAD also included non-operational (support) Directorates/Units at the central, provincial and district levels, as follows:

.....
Information available to UNHCR does not link these Support Directorates to human rights violations in the same manner as the operational units.

20. All positions within the formal KhAD/WAD organigramma were ranked military positions. Rank was determined by the level of education, and promotions in rank were based on military law, largely based on the years of completed service. In addition, officers who demonstrated particular loyalty, such as gathering valuable information concerning State security, or disclosing important covert networks and organizations, were promoted. During the last five years of the KhAD/WAD's existence, promotion of officers also took place not necessarily because of the officer's length of service or loyalty, but because of the huge turnover of staff when many abandoned their posts or left the country, fearing the political changes ahead.

23. The Netherlands Ministry of Foreign Affairs report on the security services in Afghanistan during 1978-1992 states that "As a first assignment, NCOs and officers were posted to KhAD and WAD sections actively engaged in tracking down elements that posed a threat to the State". Other sources affirm that this practice was limited to KhAD/WAD officers and NCO's of the Operational Directorates listed in paragraph 16 above, and that the term "tracking down", when translated from Dari, means surveillance, information collection and investigation. The tasks of KhAD/WAD officers and NCOs in practice include these aspects, in as far as preliminary investigations were concerned. However, beyond preliminary investigations, interrogations and further prosecutions were the responsibility of officers working at the Directorate of Interrogation and in Provincial Interrogation units, and the Attorney General's office.

24. De UNHCR is not able to confirm that there was a systematic rotation policy inside KhAD/WAD. Sources consulted by UNHCR affirmed that rotations within the KhAD/WAD structures were largely based on expertise and experience. In emergency situations, staff may have been shifted to work on a given operation, but within its area of expertise. Military personnel operated within its rank and levels of expertise. One expert stated that, in his view, there was no mandatory rotation; he believes that people could change jobs within the KhAD/WAD but that it was not a rule or requirement. In the view of that source, such a rotation policy would have gone against any sense of professionalism within the institution. Other sources state that the activities of KhAD/WAD officers were regulated by a number of principles, one of which was confidentiality. For this reason, they believe that the KhAD/WAD could not resort to a general rotation policy, as this would have risked disclosure of information from one Directorate to another.

Verweerder heeft, mede als reactie op de door eiser overgelegde notitie van de UNHCR, verwezen naar de brief van de Staatssecretaris van Justitie aan de Tweede Kamer van 9 juni 2008 en de bijbehorende notitie. In deze notitie van de Staatssecretaris (blz 14) wordt ten aanzien van de notitie van de UNHCR gesteld dat hierin weliswaar kritische kanttekeningen worden geplaatst bij de conclusies van het ambtsbericht 2000 maar dat de notitie deze conclusies niet weerlegt op basis van inzichtelijke en gedocumenteerde informatie. De

staatssecretaris acht de informatie daarom niet van dien aard dat daaraan thans conclusies moeten worden verbonden.

Deze reactie van verweerder doet naar het oordeel van de rechtbank geen recht aan de notitie van de UNHCR van mei 2008. Reeds gelet op de hiervoor geciteerde passages kan niet worden volgehouden dat slechts kritische kanttekeningen worden geplaatst zonder weerlegging op basis van inzichtelijke en gedocumenteerde informatie. Zowel ten aanzien van de werving en opleiding van (onder)officieren van de KhAD/WAD als ten aanzien van de promotie en rotatie van hen bevat het rapport meer dan louter kritische kanttekeningen. Duidelijk wordt dat het onderzoek van de UNHCR heeft geloid tot (ten dele) andere conclusies op deze punten dan zoals vermeld in het ambtsbericht 2000. Bovendien is de notitie inzichtelijk ten aanzien van de door de UNHCR gehanteerde bronnen. Mede in acht nemende het feit dat de UNHCR een gezaghebbende autoriteit is, waarvan mag worden verwacht een notitie als deze niet te baseren op bronnen die niet objectief, onpartijdig of anderszins onbetrouwbaar kunnen worden geacht, begrijpt de rechtbank niet dat de verweerder in de notitie van de UNHCR kennelijk geen enkele aanleiding ziet om daaraan enige conclusie te verbinden.

4.7 De rechtbank ziet, gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, in de notitie van de UNHCR van mei 2008 voldoende concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de juistheid van het ambtsbericht 2000. De notitie van de UNHCR van mei 2008 bevat naar het oordeel van de rechtbank voldoende concrete informatie op grond waarvan niet langer zonder meer kan worden uitgegaan van de juistheid van de informatie zoals vervat in paragraaf 2.7 van het ambtsbericht 2000. Een nader onderzoek naar de juistheid van deze informatie is naar het oordeel van de rechtbank vereist. Temeer nu elser stelt dat hij werkzaam was bij Directie 7, bureau 9 van de WAD, niet zijnde een 'operational directorate'.

Nu de rechtbank in de notitie van de UNHCR van mei 2008 al voldoende concrete aanknopingspunten ziet voor twijfel aan de juistheid van de betreffende passages van paragraaf 2.7 van het ambtsbericht 2000 ziet de rechtbank geen aanleiding meer om nog afzonderlijk op de overige door eiser overgelegde documenten in te gaan.

5. Gelet op het oordeel van de rechtbank zoals weergegeven onder 4.7 kan het bestreden besluit niet in stand blijven. Het beroep wordt gegrond verklaard wegens strijd met het bepaalde in de artikelen 3:2 en 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Aan een bespreking van de overige geschilpunten komt de rechtbank niet toe.

6 De rechtbank ziet in dit geval aanleiding verweerder met toepassing van artikel 8:75, eerste lid van de Awb te veroordelen in de kosten die elser in verband met de behandeling van het beroep redelijkerwijs heeft moeten maken. Deze kosten zijn overeenkomstig het bepaalde in het Besluit proceskosten bestuursrecht vastgesteld op € 644,- (1 punt voor het beroepschrift en 1 punt voor het verschijnen ter zitting met een waarde per punt van € 322,- en wegingsfactor 1).

III Beslissing

De rechtbank 's-Gravenhage,

recht doende:

- 1 verklaart het beroep gegrond;
- 2 vernietigt het bestreden besluit;
- 3 bepaalt dat verweerder een nieuw besluit neemt met inachtneming van deze uitspraak;
- 4 veroordeelt verweerder in de proceskosten ten bedrage van € 644,- onder aanwijzing van de Staat der Nederlanden als rechtspersoon die deze kosten aan eiser dient te vergoeden.

Aldus gedaan door mr. C. Laukens, voorzitter, en mr. J. de Gans en
mr. E.A. Poppe-Gielesen leden, in tegenwoordigheid van mr. P. de Haas, griffier.

De griffier,

De voorzitter,

*De griffier is buiten staat
deze uitspraak te ondertekenen.*

Uitgesproken in het openbaar op: 25 februari 2009.

Rechtsmiddel.

Partijen kunnen tegen deze uitspraak hoger beroep instellen bij de Afdeling bestuursrecht, spraak van de Raad van State. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is vier weken na verzending van de uitspraak door de griffier. Het beroepschrift dient één of meer grieven tegen de uitspraak van de rechtbank te bevatten en moet worden geadresseerd aan de Raad van State, Afdeling bestuursrechtspraak, Hoger beroep vreemdelingenzaken, postbus 16113, 2500 BC 's-Gravenhage. Voor informatie over de wijze van indienen van het hoger beroep kunt u www.raadvanstate.nl raadplegen.

Afschrift verzonden op: 26 FEB. 2009

COPIE CONFORM

van de

rechtbank

's-Gravenhage

Kantoren Stichtage
Koningin Julianaplein 10
2595 AA Den Haag

Postbus 11756
2502 AT Den Haag
telefoon (070) 515 30 00
www.pelsrijcken.nl

Pels Rijcken
& Droogleevers
Fortuijn *advocaten*
en notarissen

H

Bezorgen

De Hoogedelgestrengste Heer Voorzitter van de
Afdeling bestuursrechtspraak van de
Raad van State
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

RAAD VAN STATE	
INGEKOMEN :	
26 MRT 2009	
ZAAKNR.	200902119/1/12
AAN:	
BEHANDELD: DD:	PAR:

onze ref. GH/MP/51010128
uw ref. -
inzake SvJ /
(IND-nr. 9608.12.4005)

G.M.H. Hoogvliet
advocaat
t (070) 515 37 03
f (070) 515 30 91
gmh.hoogvliet@pelsrijcken.nl

26 maart 2009

Hoogedelgestrengste heer,

Namens de staatssecretaris van Justitie, die voor deze zaak domicilie kiest te mijnen kantore, zend ik u hierbij een hogerberoepschrift in bovengenoemde zaak.

Een exemplaar van dit hogerberoepschrift, alsmede een kopie van deze brief zend ik per gewone post aan de gemachtigde van de vreemdeling in de beroepsprocedure, mr. H.A. Limonard, advocaat te Leeuwarden.

Met de meeste hoogachting,

G.M.H. Hoogvliet

AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE	
INGEKOMEN	
26 MRT 2009	
ZAAKNR.	20090219/1/2
AAN:	
BEHANDELD: DD:	PAR:

Hogerberoepschrift

inzake

DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE

(Schedeldoekshaven 100,
2511 EX Den Haag),
a p p e l l a n t,
gemachtigde: mr. G.M.H. Hoogvliet,
advocaat te Den Haag
(postbus 11756, 2502 AT Den Haag).

tegen

wonende te
v e r w e e r d e r,
gemachtigde: mr. A.H. Limonard,
advocaat te Leeuwarden
(postbus 882, 8901 BR Leeuwarden)

1 Achtergronden

- 1.1 Appellant, verder te noemen de staatssecretaris, komt hierbij in hoger beroep van de uitspraak van de meervoudige kamer van de rechtbank Den Haag, nevenzittingsplaats Rotterdam, van 25 februari 2009, op 26 februari 2009 door de rechtbank verzonden (Awb 08/11368).

Een kopie van de bestreden uitspraak is als **bijlage 1** aangehecht.

- 1.2 In de bestreden uitspraak is het beroep van verweerder van 31 maart 2008 gegrond verklaard, is het besluit van 14 maart 2008 vernietigd, is bepaald dat de staatssecretaris een nieuw besluit neemt met inachtneming van de uitspraak en is – kort gezegd – een kostenveroordeling ten laste van de Staat der Nederlanden uitgesproken.
- 1.3 Bij beschikking van 14 maart 2008 is de verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd van verweerder op grond van artikel 35, lid 1, aanhef en onder a Vw 2000 ingetrokken. Deze intrekking houdt verband met de tegenwerping van artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag in verband met – samengevat – de betrokkenheid van verweerder bij de KhAD/WAD. Het ambtsbericht van de minister van Buitenlandse Zaken van 29 februari 2000 met betrekking tot de veiligheidsdiensten in communistisch Afghanistan heeft daarbij een belangrijke rol gespeeld.
- 1.4 De staatssecretaris kan zich met (onderdelen van) de genoemde uitspraak niet verenigen en komt daartegen hierbij tijdig in hoger beroep. De staatssecretaris zal zijn grieven in het navolgende verwoorden en toelichten.

2 Bestreden onderdelen van de uitspraak

- 2.1 Na in rov. 4.6 geciteerd te hebben uit de notitie van de UNHCR van mei 2008 en na te hebben aangehaald dat de staatssecretaris in de notitie van 6 juni 2008, behorend bij de brief aan de Tweede Kamer van 9 juni 2008 (TK 2007-2008, 31200 VI, nr. 160), heeft aangegeven dat in de notitie van de UNHCR weliswaar kritische kanttekeningen worden geplaatst bij de conclusies van het ambtsbericht van 9 februari 2000, maar dat de notitie deze conclusies niet weerlegt op basis van inzichtelijke en gedocumenteerde informatie en dat de staatssecretaris die notitie om die reden niet van dien aard acht dat daaraan thans conclusies moeten worden verbonden, overweegt de rechtbank ten onrechte:

“Deze reactie van verweerder doet naar het oordeel van de rechtbank geen recht aan de notitie van de UNHCR van mei 2008. Reeds gelet op de hiervoor geciteerde passages kan niet worden volgehouden dat slechts kritische kanttekeningen worden geplaatst zonder weerlegging op basis van

inzichtelijke en gedocumenteerde informatie. Zowel ten aanzien van de werving en opleiding van (onder)officieren van de KhAD/WAD als ten aanzien van de promotie en roulatie van hen bevat het rapport meer dan louter kritische kanttekeningen. Duidelijk wordt dat het onderzoek van de UNHCR heeft geleid tot (ten dele) andere conclusies op deze punten dan zoals vermeld in het ambtsbericht 2000. Bovendien is de notitie inzichtelijk ten aanzien van de door de UNHCR gehanteerde bronnen. Mede in acht nemende het feit dat de UNHCR een gezaghebbende autoriteit is, waarvan mag worden verwacht een notitie als deze niet te baseren op bronnen die niet objectief, onpartijdig of anderszins onbetrouwbaar kunnen worden geacht, begrijpt de rechtbank niet dat de verweerder in de notitie van de UNHCR kennelijk geen aanleiding ziet om daaraan enige conclusie te verbinden.”

2.2 Ten onrechte overweegt de rechtbank in rov. 4.7:

“De rechtbank ziet, gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, in de notitie van de UNHCR van mei 2008 voldoende concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de juistheid van het ambtsbericht 2000. De notitie van de UNHCR van mei 2008 bevat naar het oordeel van de rechtbank voldoende concrete informatie op grond waarvan niet langer zonder meer kan worden uitgegaan van de juistheid van de informatie zoals vervat in paragraaf 2.7 van het ambtsbericht 2000. Een nader onderzoek naar de juistheid van deze informatie is naar het oordeel van de rechtbank vereist. Temeer nu eiser stelt dat hij werkzaam was bij Directie 7, bureau 9 van de WAD, niet zijnde een ‘operational directorate’.

Nu de rechtbank in de notitie van de UNHCR van mei 2008 al voldoende concrete aanknopingspunten ziet voor twijfel aan de juistheid van de betreffende passages van paragraaf 2.7 van het ambtsbericht 2000 ziet de rechtbank geen aanleiding meer om nog afzonderlijk op de overige door eiser overgelegde documenten in te gaan.”

2.3 Gegrondbevinding van de bezwaren van de staatssecretaris vitiesert de rechtsoverwegingen 5 en 6.

3 Aanvulling en toelichting

3.1 Wederom staat het ambtsbericht van de minister van Buitenlandse Zaken van 29 februari 2000 inzake de Veiligheidsdiensten in communistisch Afghanistan ter discussie. Opnieuw is verdeeldheid in de lagere jurisprudentie ontstaan. Naast de nevenzittingsplaats Haarlem, heeft ook de nevenzittingsplaats Rotterdam, in de thans bestreden uitspraak, beslist dat sprake is van concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de juistheid van genoemd ambtsbericht. Tegen de uitspraken van de

nevenzittingsplaats Haarlem heeft de staatssecretaris inmiddels hoger beroep doen instellen. Daartegenover staan diverse uitspraken waaruit blijkt dat geen concrete aanknopingspunten worden gezien als hiervoor bedoeld.

Zie:

- Rb. Den Haag, 30 januari 2008 (Awb 07/30309; **bijlage 2**);
- Rb. Den Haag, nevenzittingsplaats 's-Hertogenbosch, 14 juli 2008, JV 2008, 344;
- Rb. Den Haag, nevenzittingsplaats Dordrecht, 9 september 2008 (Awb 07/45259; **bijlage 3**);
- Rb. Den Haag, nevenzittingsplaats Dordrecht, 14 oktober 2008 (Awb 06/27713; **bijlage 4**);
- Rb. Den Haag, nevenzittingsplaats 's-Hertogenbosch, 12 februari 2009 (Awb 08/25122; **bijlage 5**).

- 3.2 In onderdeel C4/3.11.3.3 Vc 2000 is – onder meer – bepaald dat, als er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat de vreemdeling zich aan een in art. 1F van het Vluchtelingenverdrag bedoelde handeling heeft schuldig gemaakt, de betrokkene, wil hij voorkomen dat op hem art. 1F van het Vluchtelingenverdrag van toepassing zal worden verklaard, een en ander gemotiveerd dient te weerleggen. Teneinde te kunnen bepalen of de vreemdeling individueel voor art. 1F-handelen verantwoordelijk dient te worden gehouden, wordt onderzocht of ten aanzien van de vreemdeling kan worden aangenomen dat hij weet heeft gehad of had behoren te hebben van het plegen van het desbetreffende misdrijf/de desbetreffende misdrijven ("knowing participation") én of hij op enige wijze hieraan persoonlijk heeft deelgenomen ("personal participation"). Indien hiervan sprake is kan aan de vreemdeling art. 1F van het Vluchtelingenverdrag worden tegengeworpen.

Bij WBV 2007/41, in werking getreden op 4 januari 2008 (Stcrt. 2 januari 2008, nr. 1, blz. 20), is de tekst op onderdelen verbeterd en verduidelijkt.

- 3.3 Onder het kopje "Knowing participation" wordt aangegeven wanneer daarvan sprake is. Onder "a" wordt de situatie genoemd van een vreemdeling, die werkzaam is geweest voor een orgaan of organisatie, dat c.q. die volgens gezaghebbende en vrij toegankelijke rapportages op systematische wijze en/of op grote schaal misdrijven als bedoeld in art. 1F van het Vluchtelingenverdrag heeft gepleegd in de periode dat hij daar werkzaam was, tenzij de desbetreffende vreemdeling kan aantonen dat er in zijn individuele geval sprake is van een significante uitzondering. Onder "b" is de situatie beschreven dat het moet gaan om een vreemdeling, die werkzaam is geweest voor een organisatie waarvan de voor vreemdelingenzaken verantwoordelijke bewindspersoon heeft geconcludeerd dat aan personen die behoren tot bepaalde categorieën van deze organisatie bij een aanvraag om verlening van een verblijfsvergunning in Nederland in de regel art. 1F van het Vluchtelingenverdrag zal worden tegengeworpen, wederom tenzij de desbetreffende vreemdeling kan aantonen

dat er in zijn individuele geval sprake is van een significante uitzondering. Onder het kopje "Personal participation" is weergegeven dat daarvan – onder meer – sprake is wanneer een vreemdeling heeft behoord tot een categorie van personen binnen een organisatie waarvan de voor vreemdelingenzaken verantwoordelijke bewindspersoon heeft geconcludeerd dat aan personen die behoren tot deze categorie bij een aanvraag om verlening van een verblijfsvergunning in Nederland in de regel art. 1F van het Vluchtelingenverdrag zal worden tegengeworpen, tenzij de desbetreffende vreemdeling kan aantonen dat er in zijn individuele geval sprake is van een significante uitzondering.

- 3.4 Bij brief van 3 april 2000 heeft de staatssecretaris naar aanleiding van het in deze appelprocedure centraal staande ambtsbericht van de minister van Buitenlandse Zaken van 29 februari 2000 aangegeven dat aan een officier of een onderofficier van de KhAD/WAD die asiel aanvraagt in Nederland voortaan in de regel art. 1F van het Vluchtelingenverdrag zal worden tegengeworpen. Aangegeven is dat bij het voeren van een dergelijk beleid het karakter van de organisatie centraal staat. Daarbij valt onderscheid te maken tussen organisaties die van tijd tot tijd misdrijven als bedoeld in art. 1F van het Vluchtelingenverdrag plegen en organisaties met een zogenaamd beperkt wreed doel. Op grond van hetgeen bekend is over de werkwijze van de KhAD/WAD is zonder meer de conclusie gerechtvaardigd dat het ten tijde van belang ging om een organisatie met een beperkt wreed doel. Dat betekent dat op zichzelf niet kan worden gezegd dat het beleid dat al geruime tijd is en ook thans nog wordt gevoerd, niet door de beugel zou kunnen. In dat kader is niet zonder belang dat in het beleid niet tot uitgangspunt is genomen dat *iedere* vreemdeling die betrokken is geweest bij de KhAD/WAD in de regel art. 1F van het Vluchtelingenverdrag krijgt tegengeworpen. Er zijn bepaalde categorieën binnen die organisatie aangewezen. Alleen aan een persoon die behoort tot een dergelijke categorie wordt in de regel art. 1F van het Vluchtelingenverdrag tegengeworpen, tenzij hij aantoont een significante uitzondering te vormen. Dat houdt in dat zelfs als met enig recht zou kunnen worden gezegd dat bepaalde conclusies in het ambtsbericht mogelijksterwijs in hun absoluteheid te ver zouden gaan – daar gaat de staatssecretaris overigens niet van uit - dat nog niet betekent dat de inhoud van het ambtsbericht niet ten grondslag zou kunnen of mogen worden gelegd aan het beleid. Ook als niet voor iedere (onder-)officier zou gelden dat hij (of zij) zich schuldig moet hebben gemaakt aan mensenrechtenschendingen betekent dat dus nog niet dat op basis van de beschikbare informatie niet kan worden gesteld dat in de regel art. 1F van het Vluchtelingenverdrag wordt tegengeworpen. Het beleid biedt met zoveel woorden de mogelijkheid dat zich in voorkomend geval een significante uitzondering voordoet. De staatssecretaris meent derhalve dat bepaald niet ten onrechte de "presumption of responsibility" wordt gehanteerd.
- 3.5 De eerste jaren na het verschijnen van het ambtsbericht van 29 februari 2000 is eigenlijk geen wezenlijke kritiek op de inhoud van het ambtsbericht uitgeoefend,

althans geen kritiek die was terug te voeren op gezaghebbende bronnen die in een andere richting dan het ambtsbericht zouden wijzen. Toch zijn er na enkele jaren jurisprudentiële problemen ontstaan. Opmerkelijk is dat de toenmalige problemen (in feite) niet waren terug te voeren op de opvatting dat er concrete aanknopingspunten waren voor twijfel aan de juistheid en/of volledigheid van het ambtsbericht. Hoewel ook toen al de opvattingen van dr. A. Giustozzi – hierna Giustozzi - een rol speelden, werd in die opvattingen geen concreet aanknopingspunt voor twijfel aan de juistheid en/of volledigheid van het ambtsbericht gezien. Mutatis mutandis gold hetzelfde voor de toen reeds ingebrachte informatie van Amnesty International, die er op neerkwam dat bepaalde conclusies uit het ambtsbericht niet konden worden bevestigd. De reden om het ambtsbericht in 2004 te “diskwalificeren” was – kort gezegd – de conclusie dat het ambtsbericht onvoldoende basis had in de daaraan ten grondslag liggende stukken, waarbij het met name ging om de stelling dat alle (onder-)officieren – samengevat – betrokken zijn geweest bij de schending van mensenrechten. De debatten in 2004 hebben geleid tot de ook door de rechtbank in de onderhavige procedure aangehaalde uitspraak van uw Afdeling van 30 november 2004 (JV 2005, 49). Na kennisneming van de onderliggende stukken heeft uw Afdeling – onder meer – geconcludeerd dat daarin de bevindingen worden bevestigd omtrent het roulatiesysteem, zoals in het ambtsbericht beschreven. Daarbij is in aanmerking genomen dat de informatie in het ambtsbericht is gebaseerd op vele verklaringen van informanten van de Ambassade en op andere bronnen. Over de herkomst van de informatie en de inzichten die de informatie verschaft, heeft uitvoerige correspondentie tussen het ministerie van Buitenlandse Zaken en de Ambassade plaatsgevonden. Opgemerkt is dat blijkens de memoranda, opgesteld door de Ambassade in antwoord op vragen van de zijde van het ministerie over concepten van het ambtsbericht, de informanten afkomstig zijn uit een netwerk van deskundigen, waarvan de Ambassade gebruik pleegt te maken om inzicht te krijgen in de Afghaanse samenleving en dat van gewezen (onder-)officieren van de KhAD/WAD geen verklaringen zijn afgenomen, omdat ernstig aan de objectiviteit van die verklaringen werd getwijfeld. Van belang is ook nog te vermelden dat is aangegeven dat de informanten onafhankelijk van elkaar zijn geraadpleegd en elk onderwerp dat aan de KhAD/WAD is gerelateerd, afzonderlijk aan hen is voorgelegd. De verklaringen stemden volgens het memorandum volledig met elkaar overeen. Verder is van belang nog op te merken dat uw Afdeling heeft beslist dat de constatering van Amnesty International en van Giustozzi dat de conclusie in het ambtsbericht dat alle (onder-)officieren van de KhAD/WAD zich gedurende hun diensttijd schuldig hebben gemaakt aan schendingen van de mensenrechten niet kon worden bevestigd een constatering is die zowel onvoldoende is om te kunnen doorgaan als concreet aanknopingspunt als hiervoor bedoeld, als gebaseerd is op persoonlijke vermoedens en veronderstellingen.

- 3.6 Uw Afdeling heeft derhalve na grondig onderzoek van de onderliggende stukken beslist dat er, mede in het licht van de toen tegen het ambtsbericht ingebrachte tegenwerpingen – geen reden is te oordelen dat niet van de conclusies, neergelegd in

§ 2.7 van het ambtsbericht, zou mogen worden uitgegaan. De rechtbank daarentegen heeft in de onderhavige zaak geen kennis genomen van de onderliggende stukken van het ambtsbericht, althans dat blijkt niet uit de bestreden uitspraak. Desalniettemin komt de rechtbank dit keer tot "diskwalificatie" van het ambtsbericht omdat er thans wél concrete aanknopingspunten zouden bestaan voor twijfel aan de juistheid en/of volledigheid van het ambtsbericht. Die twijfel van de rechtbank is gebaseerd op de notitie van de UNHCR van mei 2008. In antwoord op vragen van kamerlid De Wit van 20 mei 2008 hebben de minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretaris in juli 2008 geantwoord dat het rapport van de UNHCR vragen opwerpt over de conclusies van het ambtsbericht van 29 februari 2000, maar dat ambtsbericht niet weerlegt op basis van inzichtelijke en gedocumenteerde informatie. Gesteld is dat het rapport van de UNHCR geen nieuwe, de bewindslieden onbekende informatie bevat. Opgemerkt wordt dat een belangrijke bron van de UNHCR wordt gevormd door een rapport van Giustozzi, welk rapport al eerder bekend was. Ook dat rapport weerlegt de conclusies uit het ambtsbericht - aldus de bewindslieden - niet.

Zie:

- TK 2007-2008, Aanhangsel van de Handelingen, nr. 2954.

- 3.7 Aan de notitie van de UNHCR van mei 2008 ligt mede informatie ten grondslag van Giustozzi. Nog immer geldt echter dat de rapportages van Giustozzi in ieder geval voor een niet onbelangrijk deel zijn gebaseerd op aannames en veronderstellingen, waarbij Giustozzi met een zekere logica probeert uit beschikbare informatie conclusies te trekken. Hoewel op deze aanpak vanuit wetenschappelijk oogpunt mogelijk weinig is aan te merken, kan op basis van diens veronderstellingen niet worden geconcludeerd dat het destijds zijdens het ministerie van Buitenlandse Zaken uitgevoerde onderzoek onbetrouwbaar is of tot onjuiste conclusies zou hebben geleid. In de uitspraken van nevenzittingsplaats Haarlem die min of meer in lijn liggen met de thans bestreden uitspraak, lijkt te worden gesuggereerd dat een wetenschappelijke hoedanigheid met zich brengt dat niet gauw stellige beweringen zullen worden gedaan, reden waarom de nevenzittingsplaats Haarlem de redenering die destijds ten grondslag lag aan de conclusie dat in de rapportages van Giustozzi geen aanknopingspunten als eerder bedoeld zijn te vinden, onder tafel veegt. Uit niets is echter gebleken dat sedertdien wezenlijke nieuwe feiten aan het licht zijn gekomen. Eerder aannemelijk lijkt dat het terughoudende taalgebruik van Giustozzi is terug te voeren op het feit dat hij bepaalde aspecten niet concreet heeft kunnen vaststellen en dat hij vervolgens op basis van een door hem logisch geachte redenering beoordeelt of bepaalde aspecten wel of niet in de rede liggen. Er zijn diverse voorbeelden aan te halen die dit vermoeden bevestigen. Voor zover de notitie van de UNHCR haar grondslag vindt in de rapportages van Giustozzi, is de staatssecretaris van mening dat die nu niet, negen jaar na het uitbrengen van het ambtsbericht, kunnen bijdragen aan de vaststelling dat thans wel sprake zou zijn van concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de juistheid en/of volledigheid van het ambtsbericht van 29 februari 2000.

- 3.8 De staatssecretaris meent dat het eerder bedoelde antwoord van juli 2008 voor juist moet worden gehouden. Er worden inderdaad vragen opgeworpen over de in het ambtsbericht getrokken conclusies maar een concrete weerlegging van de informatie uit het ambtsbericht bevat het rapport niet. Dat het rapport andere informatie bevat moge juist zijn, daarmee is nog geen sprake van concrete informatie die aanleiding vormt tot twijfel aan de juistheid en/of volledigheid van het ambtsbericht.
- 3.9 Uit eerder bedoelde antwoorden blijkt dat de minister van Buitenlandse Zaken zich bereid heeft verklaard met UNHCR en, voor zover mogelijk, met diens bronnen, in overleg te treden. Dat de minister van Buitenlandse Zaken die bereidheid heeft getoond kan vanzelfsprekend niet worden gezien als erkenning dat sprake is van concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de juistheid van het ambtsbericht.

Verwezen zij naar de op de vragen 3 en 4 door de minister van Buitenlandse Zaken in juli 2008 gegeven antwoorden

- 3.10 Naar de staatssecretaris heeft begrepen is zijdens de minister van Buitenlandse Zaken ter zake reeds geruime tijd geleden contact gelegd met de UNHCR. Het overleg tussen de UNHCR en het ministerie van Buitenlandse Zaken over de totstandkoming van de UNHCR-notitie is nog niet afgerond. Het ministerie wacht op dit moment op antwoorden van de UNHCR op een aantal aanvullende vragen. Na ontvangst van deze antwoorden hoopt het ministerie het overleg af te kunnen ronden. De UNHCR heeft aangegeven niet te kunnen zeggen op welke termijn deze antwoorden tegemoet kunnen worden gezien.
- 3.11 De rapportage van de UNHCR is voor een deel gebaseerd op "knowledgeable sources". Wie die "knowledgeable sources" zijn blijft onduidelijk. Duidelijk is wel dat ook acht is geslagen op informatie van personen die betrokken zijn geweest bij de KhAD/WAD. In welke mate zij betrokken zijn geweest wordt wederom niet duidelijk. Bovendien is de vraag hoeveel van de geraadpleegde "knowledgeable sources" personen zijn die geassocieerd kunnen worden met de KhAD/WAD? En wat was de aard van hun functies aldaar? Ook is niet bekend welk gedeelte van het rapport is terug te voeren op informatie van personen die betrokken waren bij de KhAD/WAD. Bij het onderzoek dat door de minister van Buitenlandse Zaken destijds is verricht is er juist voor gekozen die informatie ter zijde te laten omdat voor de betrouwbaarheid van die informatie niet kon worden ingestaan. Het is niet onaannemelijk dat personen die destijds betrokken waren bij de KhAD/WAD er belang bij hebben de aard van de organisatie en de gepleegde mensenrechtenschendingen te relativiseren en hun eigen aandeel daarin te reduceren. Een andere, kennelijk niet onbelangrijke bron voor het rapport is juist weer Giustozzi. Hiervoor is al op diens rapportages ingegaan. De vraag rijst of diens gedachten aan kracht winnen doordat zij door de UNHCR mede aan een rapport ten grondslag worden gelegd?

- 3.12 In dit verband wil de staatssecretaris opmerken dat in een overigens niet openbaar rapport van Migrationsverket (Swedish Migration Board), waarin de resultaten zijn vervat van een "fact finding"-missie naar Afghanistan in de periode van 22 tot 30 november 2002, welk rapport in april 2003 is uitgebracht, het volgende is opgemerkt.

"UNHCR Islamabad assured that due to the recruitment methods used, no one in Khad can claim that they only had an innocent desk job. It is important that the exclusion clauses are looked into when someone says they have been working for Khad".

- 3.13 Het is de staatssecretaris niet duidelijk waarom de rechtbank aan het rapport van de UNHCR, zonder ook maar enig onderzoek te verrichten naar de daaraan ten grondslag liggende bronnen, meer waarde toekent dan aan het ambtsbericht, ten aanzien waarvan in 2004 door uw Afdeling wel een gedegen onderzoek naar de achterliggende stukken is gedaan. Vanzelfsprekend wordt veel waarde gehecht aan informatie van UNHCR, doch dat betekent niet zonder meer dat die informatie de inhoud van het ambtsbericht zodanig weerlegt dat gesproken kan worden van concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de juistheid en/of volledigheid van het ambtsbericht. Dat bepaalde bronnen bepaalde stellingen uit het ambtsbericht niet kunnen bevestigen is, het zij herhaald, geen aanknopingspunt voor twijfel aan de juistheid van het ambtsbericht. Er is geen informatie beschikbaar waaruit blijkt dat de UNHCR ten tijde van het communistisch regime informatie heeft gekregen over de opzet van de KhAD/WAD, de modus operandi, de wijze waarop terreur werd uitgeoefend etc. Het is feitelijk niet vastgesteld dat de UNHCR ten tijde van belang rechtstreeks toegang had tot de KhAD/WAD en ter plekke inspecties heeft kunnen uitvoeren. Uit de notitie van de UNHCR is af te leiden dat het onderzoek van de UNHCR kennelijk eerst in 2001 is begonnen, terwijl op grond van de Nederlandse praktijk al veel eerder de noodzaak tot nader onderzoek naar de KhAD/WAD is onderkend, zulks in verband met het feit dat juist Nederland met name in de jaren '90 van de vorige eeuw te maken heeft gekregen met de instroom van relatief oud-medewerkers van de KhAD/WAD.

- 3.14 In de visie van de staatssecretaris is er geen enkele reden om op basis van de thans beschikbare gegevens vraagtekens te plaatsen bij de onafhankelijkheid, de betrouwbaarheid en de objectiviteit van het destijds door de minister van Buitenlandse Zaken uitgebrachte ambtsbericht. De rechtbank heeft ten onrechte in de notitie van de UNHCR, die mede gebaseerd was op de bevindingen van Giustozzi, aanleiding gezien voor de conclusie dat er concrete aanwijzingen zijn voor twijfel aan de juistheid en/of volledigheid van het ambtsbericht van 29 februari 2000.

4 Conclusie

- 4.1 De staatssecretaris meent dat de bestreden uitspraak niet in stand kan blijven.
- 4.2 De staatssecretaris concludeert tot vernietiging van de bestreden uitspraak en tot het alsnog ongegrond verklaren van het bij de rechtbank ingestelde beroep.

Den Haag 26 maart 2009

advocaat/gemachtigde

behandeld door	mr. G.M.H. Hoogvliet
correspondentie	postbus 11756, 2502 AT Den Haag
telefoon	(070) 515 37 03
fax	(070) 515 30 91
e-mail	gmh.hoogvliet@pelsrijcken.nl
zaaknummer	51010128
referentie	IND-9608.12.4005